

PRATBOK

Klipp ut denna del.

system för icke-verbal kommunikation

www.speakbook.org

Speakbook 4th edition © 2011 Patrick Joyce
Anpassning för svenska av DART 2012

SPEAKBOOK

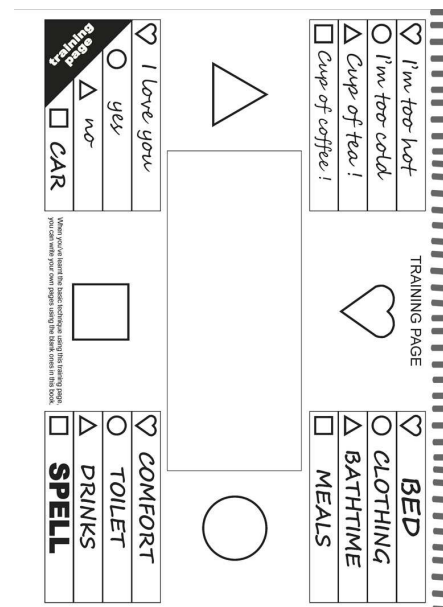
Pratboken är ett verktyg för icke-verbal kommunikation. Den passar för personer som inte kan tala och som har svårigheter att använda armar och händer, men som kan använda ögonen för att peka. Den här utgåvan är till för de som kan läsa och stava. För att hämta versioner på andra språk eller för de som inte kan läsa, titta på www.speakbook.org

Instruktioner

För att komma igång behöver du pratboken, en svart icke-permanent whiteboard-penna, en trasa för att sudda och en samtalspartner. Blyertspenna och suddgummi går också bra.

Du och din samtalspartner sitter mittemot varandra, med ungefär en meters mellanrum. Beroende på hur bra du ser kan det underlätta att öka eller minska avståndet. Öppna pratboken och slå upp övningssidan längst bak. Den är redan ifylld för att hjälpa dig att förstå den grundläggande tekniken. När du har lärt dig den kan du fylla i egna ord på de blanka sidorna i boken. Vik ihop boken och håll upp den emellan er så att ni båda ser övningssidan och varandras ögon genom hålet i mitten. Nu ser du de olika möjliga fraserna och orden som du kan säga. När du har bestämt dig för vad du vill säga, visar du din samtalspartner att du är redo att börja. Detta kan du göra genom att titta på din partner och blinka eller röra upp och ned på ögonen, eller något annat sätt som passar dig. Titta sedan på det du vill säga i ungefär en sekund, och fortsätt med att titta på den symbol i stort format som motsvarar den lilla symbolen vid sidan om ordet. Din partner följer dina ögonrörelser. Till exempel ser hon att du tittar i övre vänstra hörnet av boken, och sedan på en stor triangel, och då vet hon att du vill säga "en kopp te". Hon säger då "en kopp te" högt, och du bekräftar med en nick eller en blinkning eller någon annan signal som ni kommer överens om.

Det är grundtekniken för hur man använder pratboken. Nu behöver du lära dig hur man använder de andra sidorna i boken. Bokens storhet ligger nämligen i att ge dig enkel tillgång till hundratals valfria fraser som du kan ändra när du vill med bara en trasa och en penna.

Att skriva i pratboken

Exakt vad du skriver i pratboken beror på vad du själv behöver. Oavsett vad du skriver är det viktigt att båda sidorna av ett uppslag har samma text i rutorna, och att de är spegelbilder av varandra som i exemplet. Om du och din samtalspartner talar olika språk kan ni använda varsin sida till varsitt språk.

Varje sida i pratboken har 14 eller 15 blanka rutor som du kan skriva på. För att du ska kunna flytta dig mellan olika sidor har vi skapat en startsida. Den ser du på framsidan av boken och är markerad med en svart START-flik i sidans nederkant. Tanken är att du skriver de 7 fraser du använder oftast på den här sidan eftersom det är här du alltid kommer börja. De återstående 8 rutorna är tänkta att länkas till de övriga 8 blanka sidorna i boken. Där bör du därför skriva områden i ditt liv som kräver fler fraser, som till exempel badrumsbesök eller åka ut med bilen. På bilden ser du en möjlig layout för START-sidan. De 8 orden i feta stora bokstäver länkar till uppslag i resten av boken. Hitta en blank sida och skriv till exempel SOVA på fliken i nederkanten. Fyll sedan sidans rutor med 14 fraser som du använder mest när du ska sova. Sedan gör du likadant för de andra 7 orden på startsidan. Om du gör ett misstag eller vill byta ut en fras, torkar du bara av ordet med en trasa och börjar om.

instruktioner

TRAINING PAGE

BED	♥
CLOTHING	○
BATHTIME	△
MEALS	□

I'm too hot ♥
I'm too cold ○
Cup of tea! △
Cup of coffee! □

△

○

COMFORT	♥
TOILET	○
DRINKS	△
SPELL	□

I love you ♥
yes ○
no △
CAR □

When you read the book, look up and look down.
Don't worry if you get stuck. It's all right.

A B C D E F	G H I J K L	M N O P Q R
-------------	-------------	-------------

△

○

S T U V W X	Y Z	1 2 3 4
-------------	-----	---------

5 6 7	8 9	10
-------	-----	----

dina ögonrörelser. Till exempel ser hon att du tittar på den övre vänstra rutan och sedan på den övre högra rutan (som är grön) och vet då att du menar "C". Din partner säger "C" högt för att bekräfta ditt val och du fortsätter med nästa bokstav. Din partner kan gissa vilket ord du vill säga så snart hon kan för att snabba upp samtalet.

Pratboken har plats för 119 valfria fraser. Om detta inte räcker, eller om du behöver fler än 14 fraser inom ett visst område kan du öka kapaciteten genom att skriva två fraser på en rad. Då skriver du en fras med svart färg och en med röd färg. Om du vill välja den röda frasen visar du det genom att blinka när du tittar på den stora symbolen. Den svarta frasen väljer du som vanligt.

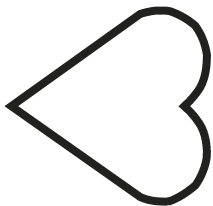
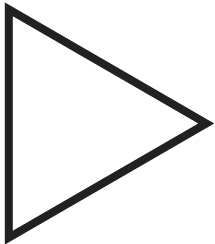
För att använda pratboken visar du din samtalspartner att du vill kommunicera. Din partner slår upp pratboken på START-sidan och du visar med ögonen ett ord du vill säga. Din partner slår då upp den flik som passar till ordet och du kan fortsätta att prata kring detta ämne. På varje sida finns START och STAVA förtryckt. På så sätt kan du alltid ta dig tillbaka till START-sidan (du kanske vill ta med dig "en kopp te" när du ska sova). På STAVA-sidan kan du bokstavera ord och fraser som inte finns någon annanstans i boken. Den fungerar på samma sätt som de övriga sidorna, men med ett undantag. På den här sidan finns det 6 färgade rutor som alla har 6 färgade bokstäver. Hela alfabetet finns här. Du tittar på den bokstav du vill förmedla i ungefär en sekund och fortsätter med att titta på den ruta som har samma färg som bokstaven. Din samtalspartner följer

Klipp ut denna del.

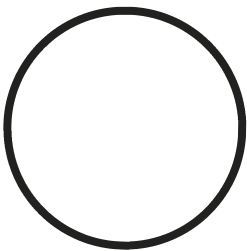
Klipp ut denna del.

Klipp ut denna del.

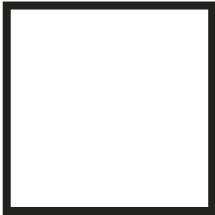
			

			

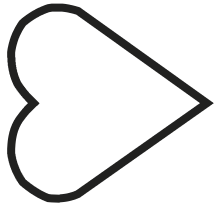
			

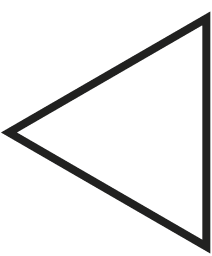
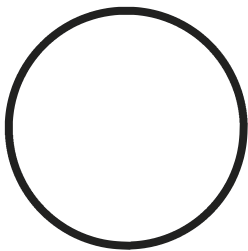
STARTSIDA

			
STAVA			

	♡
	○
	△
	□

	♡
	○
	△
	□

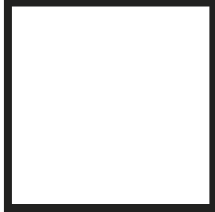

Klipp ut denna del.

	♡
	○
	△
	□

STAVA

STARTSIDA

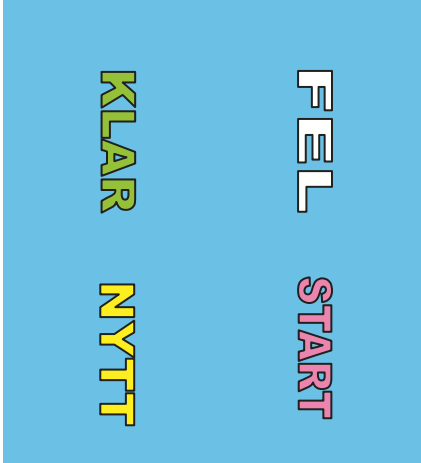
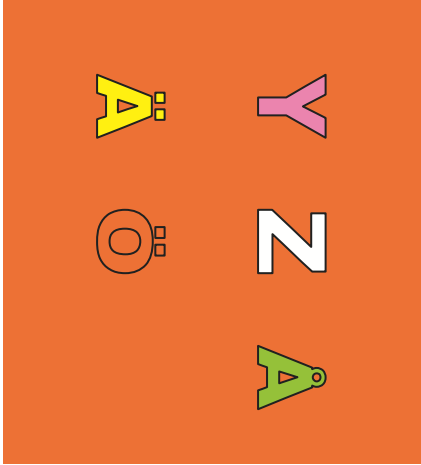
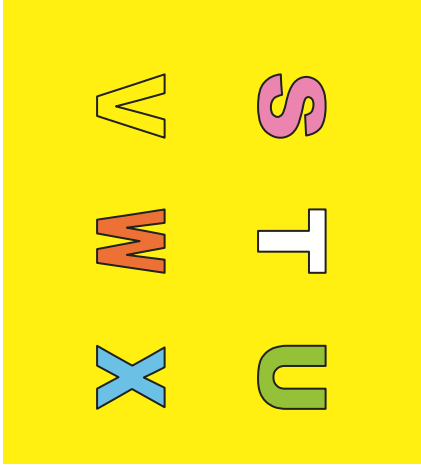
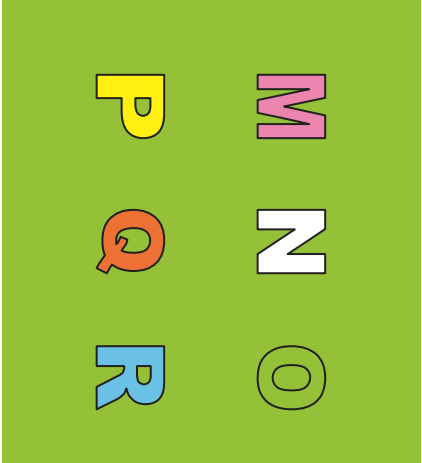
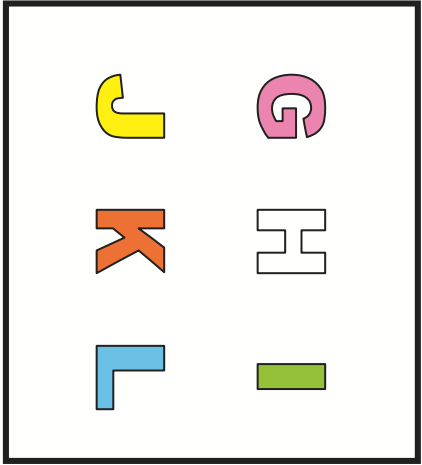
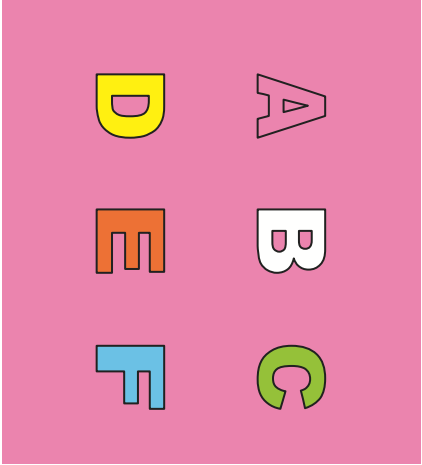
	♡
	○
	△
	□

Klipp ut denna del.

Klipp ut denna del.

START

© N M
R Q P

I H G
L K J

C B A
F E D

Klipp ut denna del.

START FEL
NYTT KLAR

Å Z Y
Ö Ö Ä

U T S
X W V

STAVA

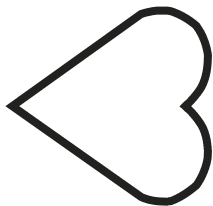
Klipp ut denna del.

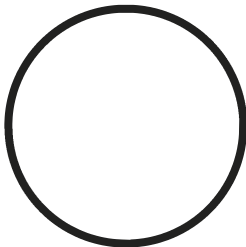
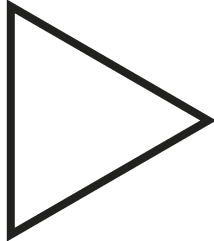
Klipp ut denna del.

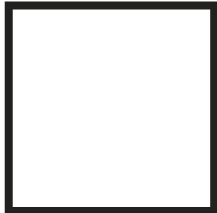
♥	1
○	2
△	3
□	4

♥	5
○	6
△	7
□	8

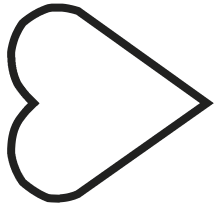
♥	9
○	10
△	100
□	START

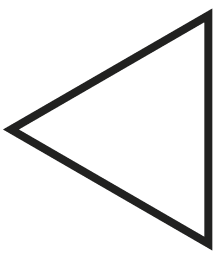
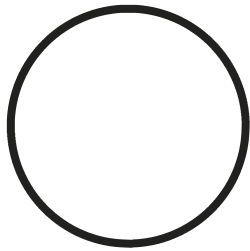
♥	1000
○	+
△	KLAR
□	STAVA

5	♡
6	○
7	△
8	□

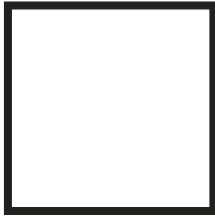

1	♡
2	○
3	△
4	□

Klipp ut denna del.

1000	♡
+	○
KLAR	△
STAVA	□

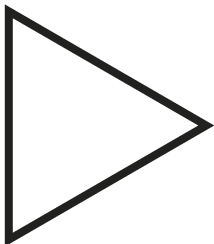

9	♡
10	○
100	△
START	□

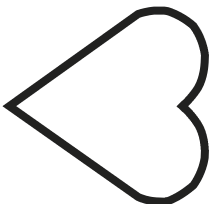
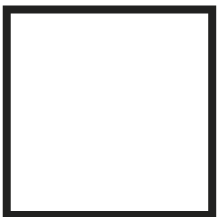
123

Klipp ut denna del.

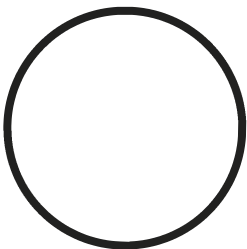
<div><div></div></div>	<div></div>	<div></div>	<div></div>
<div>START</div>	<div></div>	<div></div>	<div></div>

<div><div></div></div>	<div></div>	<div></div>	<div></div>
	<div></div>	<div></div>	<div></div>

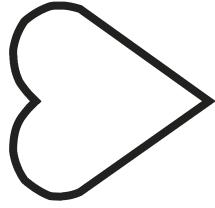

<div><div></div></div>	<div></div>	<div></div>	<div></div>
<div>STAVA</div>	<div></div>	<div></div>	<div></div>

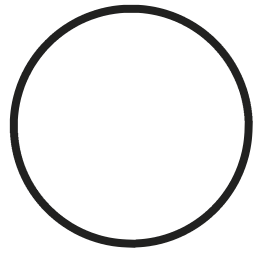

<div><div></div></div>	<div></div>	<div></div>	<div></div>
	<div></div>	<div></div>	<div></div>

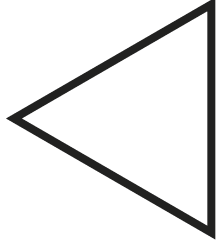
♡
○
△
□

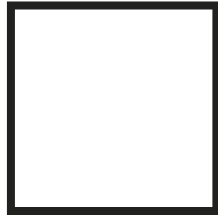
♡
○
△
□

Klipp ut denna del.

♡
○
△
STAVA □

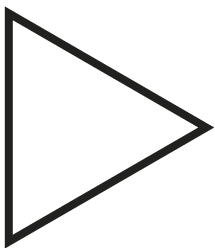

♡
○
△
START □

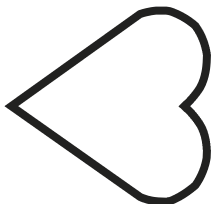
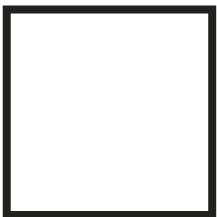
Klipp ut denna del.

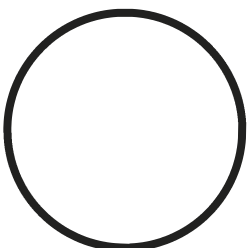
<div>□</div> <div>START</div>	<div>△</div>	<div>○</div>	<div>♡</div>
-------------------------------	--------------	--------------	--------------

<div>□</div>	<div>△</div>	<div>○</div>	<div>♡</div>
--------------	--------------	--------------	--------------

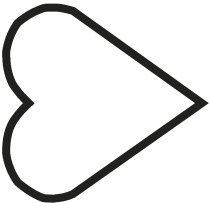

<div>□</div> <div>STAVA</div>	<div>△</div>	<div>○</div>	<div>♡</div>
-------------------------------	--------------	--------------	--------------

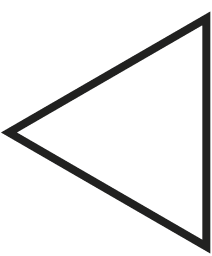
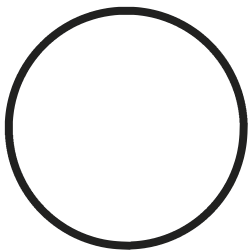

<div>□</div>	<div>△</div>	<div>○</div>	<div>♡</div>
--------------	--------------	--------------	--------------

♡	○	△	□

♡	○	△	□

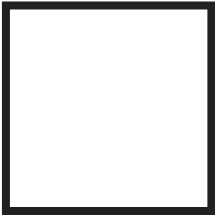

Klipp ut denna del.

♡	○	△	□

STAVA

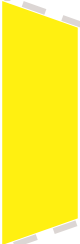
Klipp ut denna del.

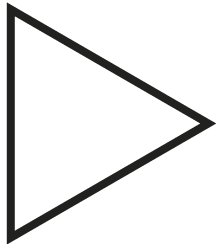
♡	○	△	□

START

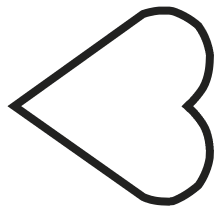
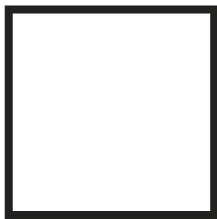
Klipp ut denna del.

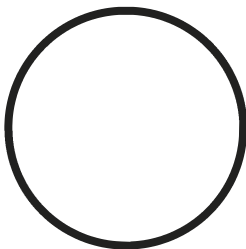
			
START			

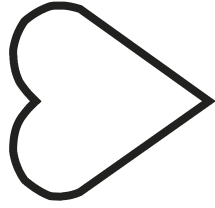

			
STAVA			

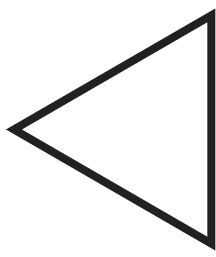
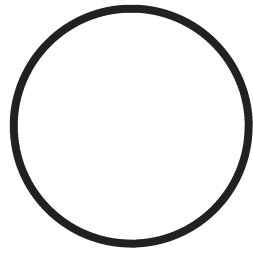

♡	○	△	□

♡	○	△	□

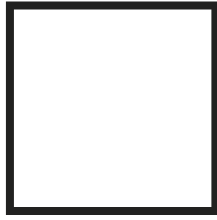

Klipp ut denna del.

♡	○	△	□

STAVA

Klipp ut denna del.

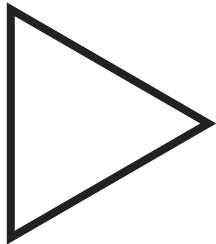

♡	○	△	□

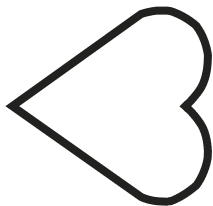
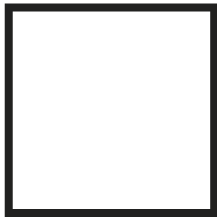
START

Klipp ut denna del.

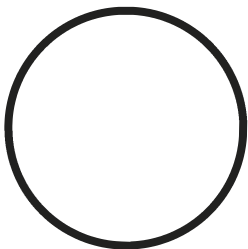
☐	△	○	♡
START			

☐	△	○	♡

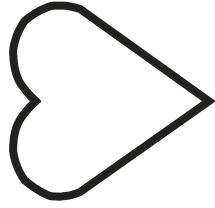
☐	△	○	♡
STAVA			

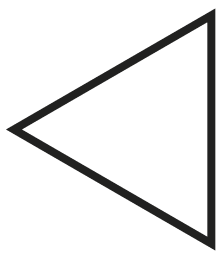
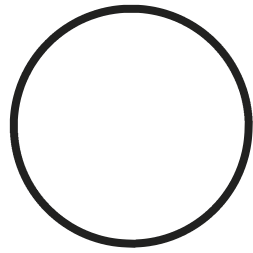
☐	△	○	♡

	♡
	○
	△
	□

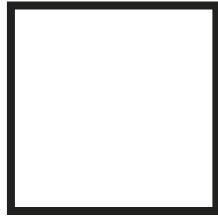
	♡
	○
	△
	□

Klipp ut denna del.

	♡
	○
	△
	□

STAVA

	♡
	○
	△
	□

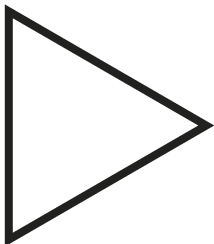
START

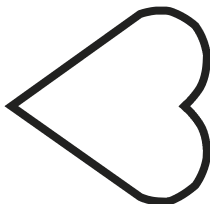
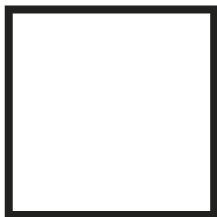
Klipp ut denna del.

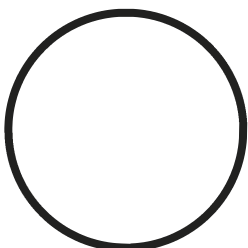
☐	△	○	♡
START			

☐	△	○	♡

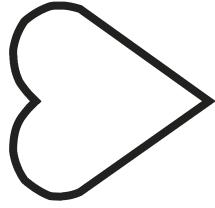

☐	△	○	♡
STAVA			

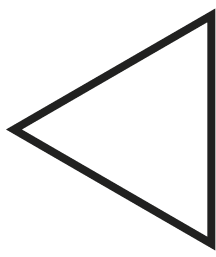
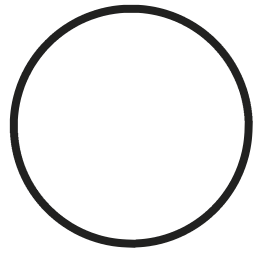

☐	△	○	♡

♡	○	△	□

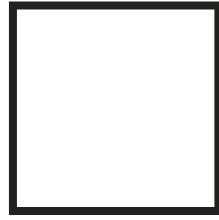
♡	○	△	□

Klipp ut denna del.

♡	○	△	□

STAVA

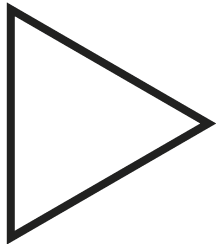
♡	○	△	□

START

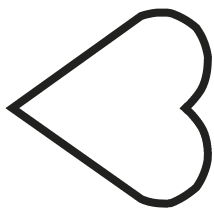
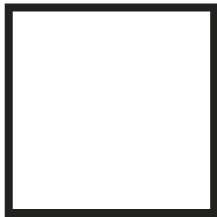

Klipp ut denna del.

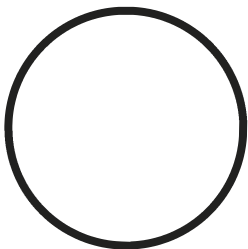
			
START			

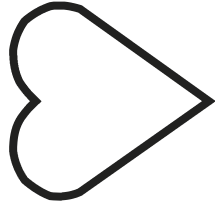

			
STAVA			

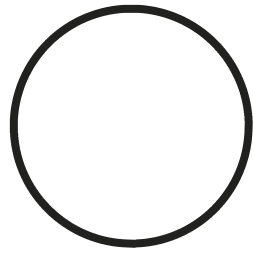

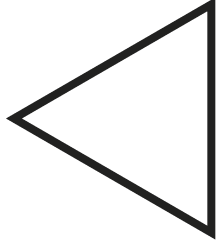
♡	○	△	□

♡	○	△	□

Klipp ut denna del.

♡	○	△	□

STAVA

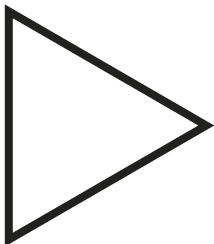

♡	○	△	□

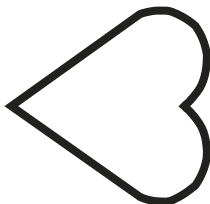
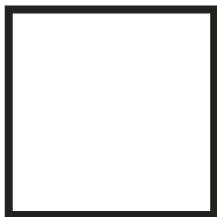
START

Klipp ut denna del.

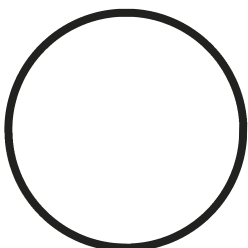
☐	△	○	♡
START			

☐	△	○	♡

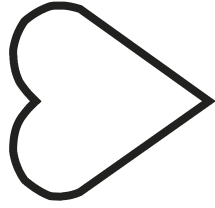

☐	△	○	♡
STAVA			

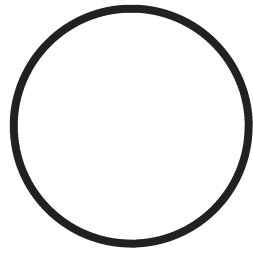

☐	△	○	♡

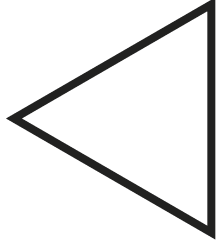
♡	○	△	□

♡	○	△	□

Klipp ut denna del.

♡	○	△	□

STAVA

♡	○	△	□

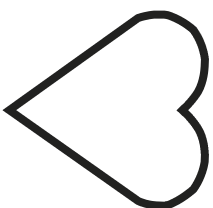
START

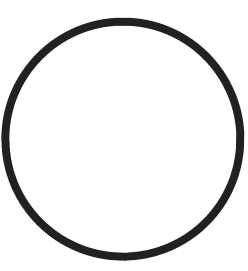
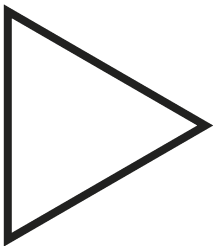
Klipp ut denna del.

♡	Jag är för varm
○	Jag fryser
△	En kopp te!
□	En kopp kaffe!

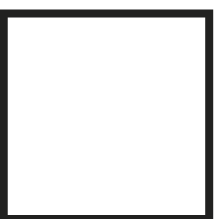
ÖVNINGSSIDA

♡	SOVA
○	KLÄ SIG
△	BADA
□	ÄTA

♡	Jag älskar dig
○	ja
△	nej
□	BIL

♡	SITTA
○	TOA
△	DRICKA
□	STAVA

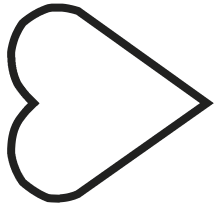
När du har lärt dig tekniken genom att använda den här övningssidan kan du göra dina egna sidor på de tomma bladen

övningssida

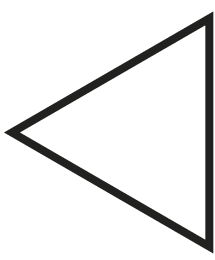
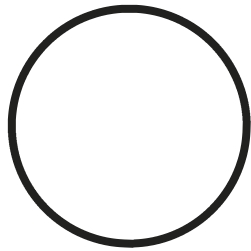

SOVA	♡
KLÄ SIG	○
BADA	△
ÄTA	□

ÖVNINGSSIDA

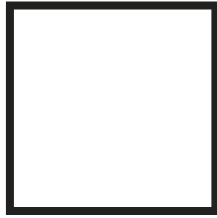

Jag är för varm	♡
Jag fyrser	○
En kopp te!	△
En kopp kaffe!	□

Klipp ut denna del.

SITTA	♡
TOA	○
DRICKA	△
STAVA	□

jag älskar dig	♡
ja	○
nej	△
BIL	□

När du har lärt dig tekniken genom att använda den här övningssidan kan du göra dina egna sidor på de tomma bladen

Klipp ut denna del.

Klipp ut denna del.

Fingerstavning.

Om du kan använda dina händer passar den här sidan för dig. Genom att peka med fingret kan du stava ord och fraser för din samtalspartner. Ofta använda ord kan skrivas i de tomma rutorna. Genom att peka på ordet '**START**' visar du att du istället vill använda resten av boken.

JA					NEJ				
@	\$	%				KLAR			
+	-	/				1	2	3	
X	=	?				4	5	6	
START						7	8	9	
TACK						♥	0	😊	
Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	P
A	S	D	F	G	H	J	K	L	Å
Z	X	C	V	B	N	M	Ö	Ä	